

Dosarul nr. 3ra-654/21

Prima instanță: Curtea de Apel Comrat – G. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov

ÎNCHEIERE

17 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Fiodor Leiciu,
în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către
Fiodor Leiciu împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei, terț Vladimir
Cîssa cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a
respins acțiunea depusă de către Fiodor Leiciu,

constată:

La 26 martie 2021, Fiodor Leiciu a depus la Curtea de Apel Comrat acțiune
în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei,
terț Vladimir Cîssa cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că prin Hotărârea Comisiei Electorale
Centrale a Găgăuziei nr. 14/2 din 23 martie 2021, *inter alia*, Vladimir Cîssa a fost
înregistrat ca candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe
circumscripția electorală Bugeac nr. 15.

În opinia lui Fiodor Leiciu, înregistrarea lui Vladimir Cîssa ca candidat la
funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe circumscripția electorală
Bugeac nr. 15 este ilegală și contravine art. 42 alin. (2) și (4) din Codul electoral
al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015.

Reclamantul a menționat că, în ziua când a primit listele de subscripție,
Vladimir Cîssa a reușit în intervalul de timp între 8.00 – 10.00 să înainteze o
cerere la Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei privind eliberarea listelor de
subscripție pentru colectarea semnăturilor întru susținerea candidaturii sale la
funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe circumscripția electorală
Bugeac la alegerile din anul 2021; să primească listele de subscripție; să se
deplaseze în s. Bugeac; să se întâlnească cu alegătorii care îl susțin în număr nu
mai mic de 100 și nu mai mare de 150 de persoane; să indice datele fiecăruia
dintre ei în listele de subscripție; să obțină un număr necesar de semnături; să
autentifice listele de subscripție în organul respectiv de administrație publică

locală; să se întoarcă înapoi la Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei și să prezinte organului electoral listele de subscripție nominalizate.

Toate acțiunile descrise au fost efectuate de către Vladimir Cîssa în decurs de 120 de minute personal.

Reclamantul a notat că în aceste împrejurări, apar dubii rezonabile în corespunderea procedurii de întocmire a listelor de subscripție prezentate de către Vladimir Cîssa, cât și în privința veridicității informației ce se conține în aceste liste, întrucât în așa interval scurt de timp este imposibil (fără grupul de inițiativă sau persoane special împuternicite) de a se întâlni de sine stătător cu fiecare susținător (mai mult de 100 de persoane fizice), de a întocmi listele de subscripție cu informația necesară despre aceste persoane și a le semna.

Fiodor Leiciu a considerat că, la adoptarea hotărârii contestate, Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei nu a acordat atenția cuvenită acestor împrejurări importante, iar drept consecință l-a înregistrat neîntemeiat pe Vladimir Cîssa în calitate de candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei, fără a supune unei verificări minuțioase autenticitatea semnăturilor persoanelor din listele de subscripție prezentate de către Vladimir Cîssa.

Reclamantul Fiodor Leiciu a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 14/2 din 23 martie 2021 cu privire la înregistrarea candidaților la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei, în partea înregistrării lui Vladimir Cîssa ca candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe circumscripția electorală Bugeac nr. 15.

Prin hotărârea din 06 mai 2021 a Curții de Apel Comrat s-a respins acțiunea în contencios administrativ depusă de către Fiodor Leiciu (f.d. 173, 174-183).

În consolidarea soluției prima instanță a reținut că listele de subscripție prezentate de către Vladimir Cîssa au fost verificate de comisia de admitere și verificare a documentelor necesare pentru înregistrarea candidaților la alegerile din data de 16 mai 2021, ca rezultat fiind întocmit un proces-verbal prin care au fost recunoscute valabile 147 de semnături incluse în listele de subscripție.

Prima instanță nu a acceptat alegațiile reclamantului, precum că în listele de subscripție nu sunt indicate datele grupului de inițiativă, or, însăși candidatul Vladimir Cîssa nu a negat acest fapt, declarând că a efectuat personal colectarea acestor semnături, conform art. 41 al. (3) lit. c) din Codul electoral al Găgăuziei.

La fel, Vladimir Cîssa nu a negat că în listele de subscripție nr. 00099 și nr. 00100 numele, prenumele și patronimicul alegătorilor sunt completate de o singură persoană, însă, această situație este explicată prin faptul că A. Secrieru din greșeală a completat o listă întregă de subscripție, dar fiecare alegător a aplicat semnătura de sine stătător.

Curtea de Apel Comrat a notat că această circumstanță nu poate servi drept temei pentru anularea acestor semnături și, prin urmare, anularea înregistrării candidatului Vladimir Cîssa.

De asemenea, instanța inferioară a apreciat ca fiind neîntemeiate alegațiile reclamantului privind imposibilitatea de a colecta 180 de semnături în decurs de 120 de minute, plus timpul pentru deplasare. Or, din explicațiile lui Vladimir Cîssa rezultă că susținătorii săi au fost adunați într-un număr mai mare în câteva locuri și în prezența sa se completau concomitent câteva liste de subscripție.

La 11 mai 2021, Fiodor Leiciu a depus la Curtea de Apel Comrat recurs nemotivat împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea integrală a hotărârii recurate și adoptarea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral acțiunea (f.d. 195-196, 198-199 recto-verso).

La 13 mai 2021, Fiodor Leiciu a depus la Curtea de Apel Comrat motivarea recursului împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d. 200-202 recto-verso).

Argumentele recursului în esență se rezumă la faptul că Vladimir Cîssa nicidecum nu a putut în decurs de 180 de minute să se deplaseze în s. Bugeac, să întocmească listele de subscripție și să revină la Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei să prezinte listele.

De asemenea, recurentul a invocat că, deși, Curtea de Apel Comrat a conchis că Vladimir Cîssa a efectuat personal colectarea semnăturilor și nu a avut grup de inițiativă sau persoane împuternicite pentru aceasta, pe de altă parte a constatat că o oarecare A. Secrieru din greșeală a completat o listă întreagă de subscripție.

Recurentul Fiodor Leiciu a solicitat prin cererea de recurs casarea integrală a hotărârii din 06 mai 2021 a Curții de Apel Comrat și adoptarea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral acțiunea.

În conformitate cu art. 69 alin. (8) din Codul electoral al Găgăuziei, hotărârea instanței de judecată poate fi contestată în termen de trei zile de la pronunțare.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Curții de Apel Comrat a fost adoptată și pronunțată public la 06 mai 2021.

Potrivit extrasului din poșta electronică cu adresa „caco@justice.md”, dispozitivul hotărârii din 06 mai 2021 a Curții de Apel Comrat a fost notificat electronic reprezentantului recurentului la 06 mai 2021 (f.d. 184).

La 11 mai 2021, Fiodor Leiciu a depus la Curtea de Apel Comrat recurs nemotivat, redactat în limba rusă (f.d. 195).

La 13 mai 2021, Fiodor Leiciu a depus la Curtea Supremă de Justiție recurs nemotivat, redactat în limba română (f.d. 198).

Conform avizelor de recepție a corespondenței hotărârea motivată a Curții de Apel Comrat a fost notificată recurentului și reprezentantului acestuia la 12 mai 2021 (f.d. 186, 187).

La 13 mai 2021, Fiodor Leiciu a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului (f.d. 200).

Potrivit articolului 63 din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil. Dacă o autoritate publică trebuie să efectueze prestații doar pentru o anumită perioadă de timp, atunci această perioadă expiră în ultima zi a ei, chiar și atunci când aceasta este o zi de sâmbătă, duminică sau o zi liberă stabilită prin lege.

La rândul său, art. 261 din Codul civil (articolul 385 în redacția actuală a Codului civil) prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Conform art. 389 din Codul civil, dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sâmbătă sau o zi care, în conformitate cu legea în vigoare, la locul

executării obligației este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare.

Coroborând normele legale precitate, se constată că, în speță, începutul curgerii termenului de depunere a recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice pronunțării hotărârii, adică ziua de 07 mai 2021, iar ultima zi fiind data de 11 mai 2021, ora 24.00, din motiv că zilele de 09 și 10 mai au fost oficial declarate zile de odihnă.

În atare circumstanțe, completul ajunge la concluzia că recurentul s-a conformat prevederilor legale stipulate la art. 69 alin. (8) din Codul electoral al Găgăuziei privind termenul de depunere a recursurilor.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. În acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme

care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă a statuat că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 71-74 din Codul electoral, art. 69 din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015 și în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Fiodor Leiciu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh